

Nro. 36.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Költ Bétsben Májusnak 5-dik napján 1795-
esztendőben.

Frigyes Belgyiom:

Lassan lassan érezni kezdik a' frigyes Belga tartományok a' Frantzia szabadsággal és egyenlőséggel kérkedő patrióták színes barátságának terhét. A' *Groningai* tartományra 10 millióból álló requisitiót vetettek, melly ellen keservesen panaszolkodtak a' *Hágai* Karoknál és Rendeknél a' lakosok. Az *Utrechti* municipalitás fogságra akarta vettetni az 1787-ik esztendőben volt, előtte gyanús fő tisztviseleket; de meg nem engedte *Pichegrü* Generál, azt adván okúl, hogy nem lehet a' tsupa gyanúságot vétekre magyarázni. Ennekelötte minden szövetséges tartományok felett leg hivebbeknek lenni tartattak az *Orániai* házhoz a' *Geldraiak*; ellenben most ezeknek kül-

döttyeik kiáltoznak az ellen leg többet. Az *Amsterdami Felix libertéte* nevű zsidó társaság egy promemóriát küldött a' Hágai Karokhoz és Rendekhez, mellyben először azok ellen a' Rabbik ellen panaszolkozik, a' kik ellenkeztek abban, hogy ők fegyvert foghassanak és katonáskodhassanak a' haza szolgálattában, 2) engedelmet kér arra, hogy a' kerelztények és a' zsidók öfzve házasodhassanak, 3.) azon esedezik, hogy vagy a' tzehek törültsessenek el, vagy pedig őket is szabad legyen azokba fel venni. Az első tzikkely az Amsterdami municipalitás, a' második a' törvényes, és a' harmadik a' közjóra ügyelő Commissióknak vizsgálására, bizatott.

April. 1-ső napján felettébb nagy zenebona volt a' Hollandiai városokban, de kiváltképpen *Amsterdamban* és *Delftben*, holott nemcsak a' narants színű kokárdát fel rakták a' pártoskodók süvegeikre, hanem ennekfelette igen rútul bántak néhány buzgó patriotákkal. Egy *Lissen* nevű faluban, *Amsterdámhoz* nem melzize, *Daendels* Generálra rajta ütöttek, 's hajánál fogva hurtzolták. Hágában is egy hajós legény fel tévén kalapjára a' narants színű kokárdát, pártosságra ingerlette a' népet, és nem kevés követeket is talált; hanem mind ötöt, mind tzimborás társait le ültették a' Frantziák, és a' nemzeti gárdisták. Ennek a' zenebonának szerzői meg fogatattak, és számokra el is készitettek az akalztó fák.

April. 3-ikán végzették el a' Hágai Karok és Rendek a' Hollandiai hadi seregeknek organisátióját, melly szerént minden Generálisok és Commandánsok kötelesek voltak az alattok lévő legöregebb kapitányoknak a' kommandót által adni, minden stabális tisztek regementeiktől el menni, 's szolgálattól el bútsúzni: mindazáltal olly feltétellel, hogy, ha kegyelem kenyerét akarnak nyerni, jelentsék magokat a' hadi dolgokra ügyelő commissiónál.

Nagy Britannia.

Gróf Fitzwilliamnak Dublinból lett elmenetelekor felettébb sok kísérei voltak, és sokféle módon nyilatkoztatták ki elmenetelén volt bánatjokat. Most már Londonban mulat. *Gr. Carlislehez* küldött két levelei ki nyomtattak, melyekben igyekeznek magát meg igazítani, és a' történt dolgoknak okául a' ministereket tenni, a' kik eleinte nemcsak jóvá hagyták, hanem parantsolták is tselekedeteit, azután pedig ötet kárhoztatták. Egy Londoni udvari újságban olvassuk, hogy a' helyére ment vice király *Lord Camden* nemcsak nem szereti a' *Dublini* lakást, hanem már is bűtsút akar hivatalyától venni.

Néhányan azt beszéllik Londonban, hogy egy olly allióntzot tsinált volna a' *Londoni* udvar a' *Petersburgi* udvarral, melly szerént az utólsóbb 40 ezer emberből, és 12 linea hajóból álló segítséget ígért az elsőnek. Az antiministeriális rész ezt az egész dolgot költött hirnek tartya. *Martinique* szigetéből számkivetésbe küldettek azok a' lakosok, a' kik fegyvert nem akartak a' *Frantziák* ellen fogni. *Tabagó*ból minden *Frantziák* ki hajtattak. A' *Spanyól* gyapjú leg jobnak 's leg szebnek tartatik Európában; de mivel *Spanyól* Országban kevés manufacturák és fabrikák találatnak, rész szerént *Angliába* és *Hollandiába*, rész szerént pedig a' *Német Birodalomba* hordatnak, 's abból kézzitetik a' leg fainabb *Anglus* posztó. — Ennek a' *Spanyól* gyapjúnak az ára annyira meg nevedett most *Angliában*, hogy még akkor is, a' midön az *Anglus* és *Spanyól* nemzetek között háborúság volt, és *Dánus*, *Portugallus* 's más nemzetbéli hajókon hordatott oda, óltsóbb volt mint most. Ennek kiváltképen való oka az, hogy azok a' *Spanyól* kikötő helyek, a' mellyekben ennekelotte a' gyapjút venni 's hajókra rakni szokták, a' *Frantziák* birtokában vagynak; e' miatt hogyha békesség nem talál

lenni, nagyon meg nevededik az Anglus finom posztónak, az árra.

A' *Hollandiai* helytartó fejedelem egész familiájával együtt tsendesesen él, és ritkán mutatya magát közönséges helyeken. Ő is jelen volt a' *Wallisi* hertzegnek menyegzőjében. A' *Yorky* hertzeg is nagy vendégséget adott mint Feldmarsál és a' Nagy Britanniai ármádiának fő vezérje. Ismét két Hollandus biztosok mentek *Londonba*, de a' mint hallatik, most is üres válaszfizal fognak hazájokba visszfa botsátatni.

Spanyól Ország.

A' *Salamankai* püspök, a' ki néhány hónapokkal ennekelötte a' *Kastiliai* fő kormány Izéknak előülöjévé tétetett, igen nagy buzgosággal, és szorgalmatossággal folytattya méltóságos hivatalyát a' mit jöbbitás nélkül szükölködönek lenni tapaszta, meg jöbbittya, a' visszfa éléseket eltörli, és a' reá bizatott tárgyakat úgy intézi, hogy minden dolgainak sinór mértéke a' köz jó legyen. Nem régiben még a' közönséges tömlöztöket is meg látogatta, mindenütt jöltévö rendeléseket tett, és azoknak a' raboknak, a' kik érdemek felett keményen tartattak, sorsokat megkönnyítette. Sok haszontalan hivatalokat eltörölt, és a' közönséges dolgok folyamatyának útyát meg rövidítette.

Duga d' Alcudia Spanyól fő udvari minister a' múlt *Mart.* 12-ikén egy levelet küldött a' Király nevében a' *Toledói* Érsekhez, mellyben jelentette a' közönséges kints tárnak szükségét, a' rendkívül való sok költségeket, de azt is, hogy igen kegyelmessen venné a' Felséges Király, hogyha a' *Spanyól* Érsek, és püspökök a' templomokban lévő szükségtelen arany 's ezüst edényeket az Ország kints tárába bé küldenék. Ezen igasságos kivánságnak bé tellyesítetésére kötelesnek lenni tartván magát a' nevezett Érsek, legottan min-

den megyeiben lévő klastromokhoz, káptalanokhoz, és parokiákhoz circuláris levelet küldött, 's hathatós okokkal serkengette a' kormánya alatt lévő papságot a' köz jónak elő mozdítására.

Noha mind á Frantzia, mind az Olasz Országokból jött tudósítások bizonyították a' Madritti udvar és Párisi Convent közt szerzett békességet: még is mindazáltal most is szüntelen verbuáltatnak az új katonák, mind *Katalóniában* és *Navarában*, mind más Spanyol tartományokban.

Frantzia Ország.

Minekutánna a' Frantzia respublika és Prussiai Király közt szerzett békesség, *April. 15-ikén* fel olvastatott volna a' Conventnek gyűlésében, némellyek azt kívánták, hogy voksoljanak reája; ellenben a' Convent minden voksolás és magyarázat nélkül meg erősítette azt következő végzése által: Minekutánna a' nemzeti gyűlés meg halgatta volna a' köz Jóra ügyelő Commissionak jelentését, helyben hagyja 's meg erősíti *Barthelemy Ferentz* Basileában lévő követje, és a' Prussiai Király ministere *B. Hardenberg* által, *April. 5-ikén* el készítetett békességet. — Ekkor nagy tapsolás lön a' Convent palotájában, 's egynehány izben ezt kiáltozták a' jelenlévők: *Éllyen a' Frantzia respublika! Éllyen a' Prussiai Király! A' Pireneusi Frantzia és Spanyol armádiák közt való ellenségeskedés is meg szűnt. A' kenyérnek szűksége is el enyészni láttatik, minekutánna mind Genuából és Livornóból, mind Tunisból sok gabonával meg terhelt hajók mentek volna bé a' Fr. kikötő helyekbe.*

A' *Nantesi* levelek beszélik, hogy mihelyt *Conclaux* Generál közelgetett a' *Stoflet* armadiahoz, leg ottan széllyel oszlottak a' *Chouánsok*, és hogy *Rennesben* nagy reménység vagyon a' *Wendei* osztálynak tökéletes tsendességéhez. *Martin* admirál, a' kinek kormánya alatt a' *Tuloni* flottát

Hotham Aoglus admirál meg verte, számadásra vonatott.

A' leg újabbi Párisi levelek szerént *Stoflet* is meg hódolt a' Frantzia respublikának, melly ha igaz, ekként vége vagy a' *Wendei* holzfzas hadakozásnak. A' *Spanyol és Frantzia* respublika közt tökéletességre ment békességről is többé semmi kétség nem lehet. *Barthelemy* úr, Apr. 15-én tudósítván arról a' Párisi köz Jóra ügyelő Commissió, által legottan tudtára adta azt a' *Báseli* tanátsnak. Az *Hessen-Kasseli* Landgróf és az *Wurtembergi* uralkodó hertzeg is követték a' Prusiai Királynak példáját's vele együtt békességre és barátságos szövetségre léptek a' Frantzia respublikával. A' Hollandiai deputátusok is szorgalmasan munkálodnak ezen nemzettel való izoros szövetségen. A' közelebb való Párisi újság ekként szól ezen tárgyról: "A' Batáviai respublikának néhány napokkal ide érkezett ministerei különös tekintettel és tisztelettel fogatattak el kormány székünk által. Ezek hozzá kezdetek azon nagy munkához, melly e' két nemzetet örökösen öszve fogja kaptsolni, és már annyira vitték a' dolgot, hogy egy közülök a' meg határozott tzikelyekkel Hágába utazott, kinek vizsgálja jövelele után mingyárt tökéletességre fog menni e' két respublika közt való barátságos és commerciális békesség, melly mind a' kettőt belől virágzóvá's hatalmassá, kívül pedig rettenetessé teszi ellenségei előtt. — A' *Hágai* levelek is ezt bizonyítják. Egy a' többek közt így szól: "A' mi követünk *ügymond, Blaauw* polgár, tegnap, t. i. *April. 13.* dikán Párisból ide jött, és tellyes reménységet nyújtott minékünk, hogy a' *Batáviai* respublikának szabadtságát és mástól való nem függését bizonyosan meg fogja esmérni a' Fr. respublika. Ez a' követ azért jött kiváltképen ide vizsgálja, hogy újabb instructiókat vegyen a' nemzeti képviselőktől a' két nemzet között köttetendő alliantzra nézve."

Igy lévén a' dolog, ekként fejezi ki magát egy Párisi levél, nem méltó vagyona' közönséges békesség. Még a' mi leg esküttebb ellenségeink az Anglusok is meg akarnak velünk békélni. Lord *Eden* az ide jött Anglus biztosoknak egyike, leg közelebb három óráig tartó conferentziában volt a' köz Jóra ügyelő Commissióval. Minémű fundamentomon kezdték el az alkut, nem tudatik.

Noha már egynéhány Párisi írók meg lakoltak felettébb szabad pennájokért: még is mindazáltal ottan is találtak olyanok, a' kik világosan ki írják az igazságot. A' többi közt illy zímű munkátska repdes mostan Páris városában: *Annales de la religion, pour servir a' l'histoire de l'Eglise de France, sur la fin de 18-me siecle*, az az: *A' vallásról való krónika, a' Fr. Ekklesia históriájának tudására, a' 18-ik századnak végén.* — Ebben a' munkátskában, mindjárt eleinte így szól a' szerző: „Mi úgymond bátorkodunk az üldözések hív históriáját le írni. Az üldözöknök neveik, gonosságok, és dühössségek tudtokra léfzen ez által a' késői maradékoknak 's a' t.

Közönséges örömet okozott a' Fr. republikában a' Conventnek az a' végzése, melly szerént a' meg öletett hazafiak maradékaiknak vizsgálta adatnak öökségeik, az el adattak pedig ki pótoltnak. Egy a' Convent tagjai közül azt a' ki fogást tette, hogy külömbséget kellene tenni az ártatlanul, és méltán meg öletteknök maradékai közt, amazoknak jószágaik adatassanak vizsgálta maradékaiknak, ezeké pedig ne adatassanak. — *Mathieu* erre azt mondotta, hogy így minden hátra sententziáztaknak processusát újra meg kellene vizsgálni, e pedig lehetetlen, és így minden külömbség nélkül hajtasson végre ez a' végzés,

Nézet Birodalom.

Koloniából eze et írja egy valaki *April. 16-ikán* egy *Mühlheimi* lárátyához: Kétség kiyül hat

lottad, hogy a' Frantziák nagy változásokat tésznek az általok el foglaltatott Német Birodalombéli tartományokban. Ugy vagyon a' dolog, már mindenütt meg vagynak az új rendelkezések; egyedül a' mi városunk hagyattatott meg régi constitúciója mellett, és ebben leg kissebb változás sem lön. A' mi jelenvaló állapotunkat illeti, erről azt irhatom, hogy a' Fr. katonaság mind a' tisztek, mind a' köz emberek türhetőképen viselik magokat, a' katona meg elégszik a' maga profontyával és vizével, és noha igen sokat szenved; még is nemtsak soha nem panaszolkodik, de mindenkör vig, és minden tábori nyomorúságokat, és veszedelmeket semminek vél. Ellenben a' Frantzia Commissáriusok mind városunkat, mind környékünket felettébb nagyon nyomorgatták, minden névvel nevezendő vagyonunkat requisitió alá vetették, a' Frantziák ellen hadakozó hatalmasságok kereskedő jobbágyaiknak portékáikat sequestrálták, és azzal biztatnak bennünket, hogy mindenekért meg fognak fizetni. *Bonnig, Achenig*, 's más felé vivő árnyékos sétáló helyeinken lévő, és városunk körül ültetett fákat ki vagdalták, a' múlt télen meg égették, 's egész erdőket ki pusztítottak. Kevés jót reménylhetünk a' jövődre nézve is, minthogy minden lovainkat elveszték, miveletlen maradtak szántóvető földünk, sem zabot, sem árpát, sem más tavaszi magvat nem vethettünk, az őszi vetéseinket még zöld füveikben le étették lovaikkal. — Egyedül a' békeség, és a' Rénusi útnak fel nyitítása menthet meg bennünket a' következő veszedelemtől. Azonközben jó reménységben vagyunk, halván, hogy a' Kolóniai Választó Fejedlem szorgalmatossan foglalatoskodik hazánk békeségének vissza térítésében, és hogy e' végr *Báselbe* küldötte maga minsterjét *Belderbusch* Grófot, olly instructióval, hogy, ha meg nem egyezhetne *Barthelemyvel*, onnan Párisba utazzék, 's magával a' köz Jóra ügyelő Commissiával tractállyék.

A' mostani *Kolóniai* Frantzia Commendáns egy 25 esztendőös ifjú ember, a' ki sok szép erkölcsi tulajdonságokkal birni mondatik. Az alatta való katona őrizet 12 compánia granatérosból áll. A' Cs. K. ármádiának fő kvártélyja *Heidelbergából Wisbadenbe* tétetett által, az ott kantonirozott hadi nép Moguntzia és Frankfurt környékére marsirozott. A' *Koblentzben* lévő Frantziák még most is szüntelen sántzaiknak készítésében foglalatoskodnak, egyébként tsendesesen viselik magokat. *Neuvidből* iratik, hogy *Bender* Feldmarsál *Luxemburgban* meg hólt, 's helyette *Schröder* Generál commandérozza az ott lévő vitéz katona őrizetet.

Olasz Ország.

A' tengerre fekvő Olasz Országi részekre igen sok tábori munitiót vinni mondatnak a' Frantziák, holott 50 ezer emberre tétetik a' számok. Egyetlen egy varga 180 ezer livra árrú tsizmáknak készítésére kötelezte magát.

Az Olasz Országi Frantzia ármádiánál lévő nemzeti biztosok ezt írták a' múlt Márt 19-ikén *Scheerer* Fr. vezérnek: Polgár Generál! minthogy a' hadi szerentsének jó folyamattya, és az ármádiáknak batorsága a' jó hadi fenytéktől függ: ahozképest tellyes erővel igyekezni kell azt fenn tartani, és annak leg kissebb meg sértését is meg kell büntetni. Az északi ármádiának szerentsétségei egyedül a' rozsz hadi fenytékek következései vóltanak a' második esztendej táborozásban, annak meg jobbitásával gyözedelmei is el kezdettek. Mindenekfelett a' hadi előjárókban kell a' törvényteleniséget meg büntetni. Sokkal méltóbb az ollyan előjáró a' büntetésre, a' ki tulajdon rozsz példájával öregbíti a' rendetlenséget, mint az ő példáját követő katona. És hogy el ne terjedgyenek a' rozsz példák az ármádiánál, szükség az első büntetéseknek rettentőknek lenni. Az illyetén rozsz példáknak jövendőben lejendő el

távoztatásokra szükségesnek lenni itélték a' nemzeti képviselők a' negyedik batalionnak két tisztjeit, a' kik egy ellenség által ostromoltatott várasban őrálló helyeiket el hagyták, és tsak néhány napi árestomra tétettek, ezen tselekedeteikért hivatallyaikból lehányni: minekutánna mindazáltal gondolóra vettük volna mi, hogy ez első hibájok volt; elegendőnek lenni itéllyük mostanság őket keményen meg pirongatni, azonközben az egész armádiánál ki hirdetni, hogy ennekutánna minden hadi tiszt, a' ki őrálló helyét el fogja hagyni, rangját el veszti. Az eránt a' 19-ik *Brigádából* való tiszt cránt pedig, a' ki négy felettébb nagy vétekben esett, t. i. meg részegedett, az ispotály lisztáját hamissan jegyzette fel, a' közönséges tsendességes meg háborította, és egy aszszony személlyel felettébb rútúl bánt, azt végzettük, hogy tiszt rangjától fosztassék meg. A' melly tiszt a' jó erkölcsök ellen vétkezik, el veszti a' katonaság előtt való tekintetét, melly néki szükséges volna. *Polgár Generális!* illő, hogy ezeknek a' tiszteknek helyére másokat rendelly. A' melly férfiú önnön magának parantsolni nem tud, nem méltó, hogy másoknak parantsollyon. Hirdettesd ki ezen levelet a' kormányod alatt lévő armádiánál „Legottan tellyesítette is *Scheerer Generális* a' nemzeti képviselőknek parantsolattyát.

Egy *Livornói* kikötő helybe bé ment *Tuloni* kereskedő hajó azt a' hirt vitte oda, hogy *April* 3-ikán egy hat hadakozó hajókból, négy fregátákból, és két kutterből álló osztály ment a' *Brestiai* flottától a' *Tuloni* flottának meg erősítésére. Mindenik hadakozó hajón 74 ágyúuk voltak. — Noha olly feltétellel ment légyen ki az *Angliai* flotta a' *St. Fiorentzoi* kikötő helyből a' nagy tengerre, hogy ezen segítséget meg akadályoztathassa, mindazáltal olly okosan és szemesen tudta az ellenség maga dolgait intézni, hogy lehetetlen volt *Hotham* admirálnak vagy rábukkanni, vagy utól érni.

Nemtsak a' *Basileai és Párisi*, hanem a' *Génuai* tudósítások is erősítik, hogy a' *Spanyól* Király különös békességre lépett légyen a' *Frantziákkal*; de mitsoda fel tételek alatt? még eddig sohonna sem hallottuk. A' *Londoni* politikusok ellenben el nem akarják magokkal hitetni, hogy még ebben az esztendőben meg békélhessen a' *Spanyól* király a' *Párisi* Conventel; sőt azt beszélik, hogy egy olly plánumot tsinált magának a' *Londoni* és *Madritti* udvar, mellynek tökéletességre való menetele után egész Európának meg fog a' füle tsendülni.

Devins Cs. K. Generális és hadi Tármaster, *April*. 8-ikán reggel *Cremonába* jutván, *incognito* bé ment egy olly kavé házba, holott mindennap sok hadi tisztek szoktak öfzve gyűlleni, és a' mint az illy közönséges helyeken lenni szokott, e' világnak jelenvaló állapotjáról különbkülönbféle módon beszélgetni. Ekkor is hol egy, hol más tárgyról, és nevezetesen *Devins* Generálisról beszélgettek, még pedig igen ditséretessen. Azonközben a' kavéház eleibe érkeztvén a' nevezett vezérnek kotsija, mingyárt meg esmérték inasait a' tisztek, 's ki futottak eleibe, de még akkor nem láthatták magát a' vezért. Néhány szempillantás múlván ki menván maga a' Generális is a' kavéházból, el bámúltak a' tisztek, hogy éppen a' legyen *Devins* Generál, a' ki előtt ök egymás között beszéllettek a' kavéházban. *April*. 15-ikén érkezett ez a' Generális *Májlandba*.

Békességes, és háborús Környüállások.

Egy alsó *Rénus* vidékéről jött levélből olvassuk, hogy a' *Frantziák* által el foglaltatott tartományokban, sohól se kényszerítették az ifjúságot a' katona szolgálatra; hanem a' papok által hirdettették ki, hogy a' melly ifiúnak kedve lejjend a' katona életre, fzívesen bé veszik magok közé. A' *Koblentzben* kvártél, ozó *Frantziák* nagy

vendégséget ütöttek a' Convent és Prussusok közt szerzett békességnek hallására.

A' *Basiliai* Frantzia követségnek titoknokja *Bacher* úr illetően foglaltatú levelet írt *April. 6-ikán* hazájába *Strasburgba*: Örvendjetez kedves polgár társaim! éppen most pészételtetett le a' Frantzia respublika és Prussusok közt ditsösséges fel tételekkel szerzett békesség. A' két egymással, egyenlő hasznos tárgyból öszve kaptolt nemzetek közt való barátságának régi kötele újobban öszve kaptoltatott. Minthogy a' termézetzi igazságon, az egymással való kereskedésnek hasznain és a' politikán épült ez, fel óldozhatatlan lészzen. A' hadi foglyok mind a' két részről fel fognak tseréltetni. Ellyen a' Fr. respublika!

Devins Cs. Kir. hadi Tármaster *April 19-dik* napján jutott *Alessandriába*, és mingyárt akkor által vette a' Lombardiai téli kvártélyból oda marsirozott Cs. K. és *Pedemontiumi* hadi népnek kórmanyozasát. Ezen *Olasz* Országban táborozó Cs. Kir. ármádiánál, a' *Nádasdy* gyalog magyar regementjéből *Ternyey*, az *Reisky* regementjéből *Liptay*, az *Alvintzy* regementjéből *Bittony*, és az *Ogulinusi* véghelyi seregből *Rukavina* Obersterket Generálmajorságra emelte Felsőges Urunk.

A' néhai *Eszterházy Antal* Magyar gyalog regementjéből következő vitézek nyertek ezüst érdem pénzt az el múlt esztendőben: úgymint *Koródi Ferentz* és *Martinkovits József* káplárok, *Horváth Antal* kadét, *Heinrich Mátyás*, *Szilágyi Ferentz*, *Takáts László* vice káplárok; *Varga János*, *Parehi András*, *Prost József*, *Szentiványi József*, *Arthofer György* köz emberek, és *Neszler Antal* muzsikus. *Koródy Ferentz* káplár a' múlt esztendőben, *April. 19-ikén*, *Priche* nevű helység mellett meg mentette a' Stutzosokat a' Fr. lovasság kezéből, és velek együtt el üzte a' bokrokban, 's kerítések alatt el rejtezett Fr. gyalogságot. — *Martinkovits József* fő, és *Heinrich Mátyás* vice káp-

lások *Máj. 24-ikén* rajta útvén a' Frantzia redukcióra és táborra, az apró golyóbisoknak és kártyásoknak zápora közt is el úzték a' Frantziákat, és a' kit utól érhettek, le vagdalták. *Horváth Anta* kadét *Jun. 16-ikán* bé menvén *Hepignies* nevű faluba egynéhányad magával, hátul vette az ellenséget, ki úzte onnan, és olly zúrzavarba ejtette, hogy nemtsak sok gyalog és lovas Frantziaság, hanem még ágyúok is a' tsata piatzon maradtak. *Szilágyi Berentz* vice káplár, és *Varga János*'s *Prachi András*, *April. 26-ikán*, *Marcille* mellett az eleinten hátra nyomatott, de többeknek oda érkezések után ismét előbre nyomult Frantziákat, néhány vitéz társaikkal együtt sokáig tartóztaták, és mind addig tüzeltek reájok, míg végre hátrább vonni kéntelenítettek magokat, és két fogásba esett pajtásaikat is ki izabadították. *Tükáts László* vice káplár, és *Prost József* köz ember *Jun. 16-ikán* *Cochies* mellett a' Frantzia pattantyusokat le vagdalták és a' tőlünk el vett ágyút visszra nyerték. *Szentiványi József* és *Arthofer György* köz emberek igen jeletsen viselték magukat *Máj. 24-ikén* a' Fr. redukciónak és tábornak el vételekben. Az utolsóbb a' buzában a' Frantzia külső strázsához mászott, és desertornak jelentvén ki magát, ötet meg fojtotta, az utánna ment pajtásival együtt a' Fr. piketet meg ölte, és azt mivelte ezen vakmerő tselekedete által, hogy a' többi minden ellentállás és nehézség nélkül elfoglalhatták az ellenség táborát. Más történetekben is mindenkor első volt ő a' ki váltak közül. *Neszler Antal* *April. 26-ikán*, a' midőn *Moucron* alatt meg támadták volna a' mieink az ellenséget, trombitát fűjt a' Frantziák meg zavarodására, és maga is fegyvert fogván, sokat meg ölt közzülök.

Ehrenbreitsteinből írják *April. 17-ikén*, hogy *St. Goár*ból sok hort, barmot, és házi bútort vittek ki a' Frantziák. *Kappellenben* a' *Marienberg* nevű klastromba szállították bé betegeiket; egyéb aránt mostan elég tsendesesen viselik magokat. —

*Osnabrück*ben 300 Frantzia fogságban vólt Anglus katonák érkeztek, a' Hannoveránusok közül pedig 400 váratattak oda. A' Prussiai Gárda batallionok ebben a' hólnapban vízfza mennek *Potsdám*-ba. A' nehéz lovasság, a' melly eddig Westfáliában kantonírozott, onnan ki indúlt a' könnyű lovasság pedig, a' mint a' szél fúj, Hollandiába fog marsírozni.

Elegyes Tudósítások.

A' *Bétsben* mulató Hollandus követ tudtára adta a' Cs. K. kabinetumnak a' hazájában történt revolutiót, egyfzersmind azt is, hogy a' frígyes tartományok tovább is barátságban akarnak ő Cs. K. Felségével élni, 's e' végre ötet követségi hivatalyában meg hagyni, 's meg erősíteni. A' Lengyel Országban vólt Anglus követ *Gardiner* *Generál* *Korsikába* fog menni az ott lévő Anglus hadi népnek kórmányozására. A' *Frislandiai* Karok és Rendek le kötelezték magokat az előbbi igazgatás alatt gyűjtött adósságnak ki fizetésére. Nemsak Párisban, hanem több Frantzia városokban is nagy zenebona vólt *Aprilisnek* kezdetében. *Brandenburgiában*, 's nevezetessen *Berlinben* nagy hősége vagon a' búzának és gabonának, kiváltképen a' miolta a' maga tárházait is fel nyitatta a' Király. Párisban a' nagy szükség miatt sok kutya és matska hányatik a' *Seine* vizébe. — *B. Hübsch* *Kolóniai* tudós úr egész természeti ritkaságainak kabinetjét az ott lévő Frantzia *Generálisnak* ajándékozta. — *Koblentznél* még most is erőssen készítik a' Frantziák a' sántzokat és battériákat. — A' *Kolóniai* Érsek és Választó fejedelem *Maximilian* *Austriai* fő hertzeg *Frankfurtumban* mulat, 's gyakran ki megy a' *Wilhelm* nevű földöbe. — A' Frantzia Országba küldetett Anglus követek *Aprilisnek* 13-ikán jutottak Párisba — A' Magyar, és Erdély Orzági Protestáns Ekklesiák közönséges áhíthatosságot rendeltek a' békességnek vízfza téréseért, és a' hazában urál-

kodott nagy szükségnek el fordítása végett. — A' Rénus mellett és *Westfáliában* táborozó Cs. K. armádiáknak számára az újonnan veretett 6 és 12 krajzáros pénzből 100 ezer forint küldetett.

Magyar Ország.

Temesvárt 6-ik April. Egy *Uljuk* nevű helységben, ide nem mérlve, *April.* 4-dik napjára viradó éjjel, a' lakosok öt Oláh haramiát meg ölte, egyet pedig elevenen fogtak, midőn az útza közepén pálinkáztak magokat, hogy annál bátrabban üthessenek az Ispány házára. Nagy dicséretet érdemel ebben a' tselekedetben maga az Oláh bíró, ki ötöd magával egész éjtszaka alá's fel járt a' helységben, a' haramiákra találván lármát ütött, és az öfzve tódult embereit úgy rendelte, hogy az el fogatandók tüzes fegyvereikkel nem árthatnának, és el sem szaladhatnak. Mikor töltéseikből ki fogytak reájok tsapott. Tsak egy izmos Oláh ifjú vala szerentsetlen a' lakosok közül, ki a' ravalz haramia vezér által, midőn ő ennek meg fogására közelítene, agyon lövetett. Szomorú dolog, hogy ezek az emberek jobban nem neveltetnek. Egy a' meg ölettek közül P—nak fia vólt, másik unokája, a' többiek vagyonos gazdák.

T u d ó s l t á s.

Jelenti *Weber Simon Péter*, Posonyi könyvnyomtató úr a' Magyar Publicumnak, hogy mivel a' múlt Jósefnapi Pesti vásárkor a' nagy vizek, és a' rendkívül való rofzsz utak miatt, a' *Lelki Aldozatoknak*, vagy, *templombéli könyörgéseknek* nyomtatványai, mellyeket *T. T. Szikszai György*, Debreczeni Ref. Prédikátor úr ki adott, Debreczenben nem szállíthatódtak; vevők is sokan, a' kik azon könyvet magoknak meg szerzeni kívánták volna, ugyan azon ok miatt Pestre nem mehettek, és senkit sem küldhettek, a' mint néhány levelekből észre vevődött; tehát a' jövő Medárdusi vásárkor is meg fognak az említett könyvnek nyomtatványai, Pesten a' *Weber Simon Péter* úr szókott szállásán találtatni, hogy a' kik Pestről

könnyebben meg szerezhetik, 's kivánnák megszerezni, akkor hozzá juthassanak.

Jelentés a' Magyar Közönséghez.

A' már elkezdett nyomtatásból látom, hogy a' többször is említett nevezetesebb Európai Országok leírásának első prés alatt lévő része mintegy 36 árkusokra fog terjedni. Az árrát tehát saját bátorságomra nézve, az alól írt Urak számára 25 garasra, vagy 1. forintra és 15 kr. határoztam, másoknak pedig 1 talléron fog adattatni. Ha mindazonáltal Junius végéig, addig még bé fognak vetetődni, az alól írók kellő számmra záporodnak, örömet el hagyom a' 15 xr. A' vivés bért Posonyba, Bétsbe, Györbe, Komáromba 's Pestre magam fizetem, azontól pedig a' vevők 's alól írók. Találtatik a' már több ízben is jelentett világ történeteire való készület itt Sopronyban T. T. Raits Prof. és Hochholzer 's Pfundtner könyvkötő uraknál, és magamnál, Posonyban Mahler Filep könyváros úrnál, Bétsben Doll könyváros úrnál, Györött T. T. Kis János Ev. Rector úrnál, Komáromban T. T. Sopory Nagy Pál Prédikátor úrnál, Köszegen T. T. Seybold kándidátus úrnál, Szombathelyen T. T. Szép János Prof. úrnál, Pápán T. T. Látzai és Márton Prof. uraknál, Veszprémben T. T. Zígán János Prédikátor úrnál, Pesten T. T. Schvartner Márton Prof. úrnál, Ketskeméten T. T. Asboth János úrnál; Debreczenben T. T. Sárváry Prof. úrnál, Sárospatakon T. T. Szabó Dávid Prof. úrnál, Kassán T. T. Kováts István Ref. Préd. úrnál, Marosvásárhelyt T. N. Dózsa Gergely Professor úrnál.

Németh László.

A' Bihar Vármegyében fekvő *Diószegi* uradalom részéről jelentetik a' Magy. Publicumnak, hogy ezen folyó Május hólnapnak 25-ikén 200 darab különbkülönb nemű és korú marha fog a' *Letai* ligetben, a' többet igitöröknek el adattatni. A' kinek marha vásárlásra kedve lejjend, jelennyen meg a' rendelt időre.